

3.19, negende lid, van de Voda, uiterlijk vier weken na de desbetreffende toetsgelegenheid door middel van het formulier hardheidsclausule BA.

Het bestreden besluit

10. Op grond van de navolgende overwegingen heeft de algemene raad het verzoek van belanghebbende afgewezen:
 - een voor belanghebbende bezwarende omstandigheid impliceert niet een geslaagd beroep op de hardheidsclausule;
 - weliswaar is de in artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel genoemde termijn geen fatale termijn, maar feit is wel dat belanghebbende niet binnen vier weken na toetsdatum het verzoek extra toetskans heeft gedaan;
 - belanghebbende heeft niet aangetoond alles in het werk te hebben gesteld om de effecten van haar persoonlijke omstandigheden te verkleinen;
 - belanghebbende heeft geen behoud toetskans gevraagd bij de eerste twee toetsgelegenheden;
 - belanghebbende heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid de derde toetskans op een later moment af te leggen.

Het bezwaarschrift van belanghebbende

11. Bij e-mail van 26 juni 2020 zendt belanghebbende een ongedateerd bezwaarschrift en voert het volgende aan:
 - (i) belanghebbende heeft niet deelgenomen aan de eerste toetskans FZI in verband met bezwarende medische omstandigheden, kort voor de eerste toetskans;
 - (ii) belanghebbende heeft weliswaar deelgenomen aan de tweede toetskans FZ, maar was daartoe feitelijk niet in staat;
 - (iii) onbekendheid met de vier weken termijn, te rekenen vanaf datum derde toetsgelegenheid;
 - (iv) belanghebbende had goede hoop de derde toetskans met succes af te ronden;
 - (v) rode draad is het medisch van buiten komend onheil met mentale breakdown als gevolg, waardoor belanghebbende niet de juiste keuzes kon maken.
12. Belanghebbende verzoekt de algemene raad een extra toetskans voor het keuzevak FZI.

Behandeling van het bezwaarschrift

13. Alvorens tot de inhoudelijke behandeling van het bezwaarschrift over te gaan, stelt de algemene raad voorop restrictieve toepassing te geven aan de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda in verband met de kwaliteit van de advocatuur en daarmee een goede rechtsbedeling. De (hoogste) bestuursrechter heeft de algemene raad hierin bevestigd.
14. De algemene raad stelt vast dat belanghebbende op 12 juli 2017 is beëdigd en op dit moment voorwaardelijk staat ingeschreven op het tableau. Belanghebbende is de stage gestart bij een zogenoemd Zuidas-kantoor om vervolgens de stage voort te zetten bij een kleiner kantoor in Den Haag. Ter zitting blijkt dat belanghebbende per 1 juli 2020 werkt als advocaat in dienst van [REDACTED] in Zoetermeer.
15. Uit de overgelegde medische verklaringen blijkt genoegzaam met welke medische problematiek belanghebbende kampt en voor belanghebbende ook aanleiding is geweest om in de periode februari 2019 tot augustus 2019 psychologisch te worden begeleid. Weliswaar heeft belanghebbende haar mentor binnen de beroepsopleiding benaderd voor het nemen van de

beslissing om over te stappen naar het advocatenkantoor in Den Haag, maar voorts blijkt, hetgeen ter zitting niet is weersproken, dat belanghebbende bewust haar problematiek niet heeft gedeeld met juist diegenen, die haar in deze omstandigheden hadden kunnen raden wat te doen waar het betreft de begeleiding tijdens de stage en de mogelijkheden in het kader van de beroepsopleiding.

Eerste toetskans FZI (i)

16. Eind januari 2019 verhuisde belanghebbende en werd belanghebbende kort voor de eerste eerste toetsgelegenheid van 15 februari 2019 geconfronteerd met een voor belanghebbende medische calamiteit. Daardoor achtte belanghebbende zich fysiek en mentaal niet in staat deel te nemen aan de toets. Belanghebbende voert in bezwaar aan dat deze toetskans niet kan worden betrokken in het totale aantal toetskansen, omdat zij in het geheel niet heeft deelgenomen aan de toets noch een behoud toetskans heeft aangevraagd. Feitelijk resteerden volgens belanghebbende op dat moment derhalve nog drie toetskansen.
17. De algemene raad volgt belanghebbende hierin niet. Waar belanghebbende ter zitting aangeeft dat zij bij het missen van de eerste toetskans niet behoefde te verwachten dat dit vergaande gevolgen zou hebben voor de voortzetting van haar carrière, merkt de algemene raad op dat een stagiaire geacht wordt op de hoogte te zijn van de (on)mogelijkheden om succesvol de beroepsopleiding af te ronden. Bij aanvang van de beroepsopleiding wordt stagiaires verschillende keren gewezen op het feit dat zij kunnen worden geconfronteerd met zogenoemde 'life events' die hen nopen tot tijdig ingrijpen om te voorkomen dat onnodige vertraging wordt opgelopen, op termijn eventueel leidend tot schrapping van het tableau.
18. Uit de zowel door belanghebbende zelf als de door haar gemachtigde omschreven karaktereigenschappen blijkt dat belanghebbende er bewust voor heeft gekozen om af te zien van het consulteren van deskundigen binnen de beroepsopleiding, haar patroon dan wel haar mentor binnen de raad van de orde waar belanghebbende op dat moment kantoor hield. De algemene raad duidt dit samenstel van feiten en omstandigheden dan ook als een voor belanghebbende komend risico.
19. Ingevolge artikel 3.19, zevende lid, van de Voda wordt de toetskans van 15 februari 2019 als niet behaald beschouwd, omdat belanghebbende geen gebruik heeft gemaakt van die toetsgelegenheid. Voorts heeft belanghebbende om haar moverende redenen geen behoud toetskans gevraagd als bedoeld in artikel 3.19, negende lid, juncto vierde lid, van de Voda. De ter zitting door belangstellende geponeerde stelling dat zij, zo een behoud toetskans was verzocht, deze ongetwijfeld zou zijn gehonoreerd, behoeft geen nadere beschouwing omdat een dergelijk verzoek nu eenmaal niet is gedaan. Uit het voorgaande volgt dan ook dat sprake is geweest van een reële eerste toetskans. De algemene raad weersprekt belanghebbende daarom waar wordt aangevoerd dat artikel 3.19, zesde lid, van de Voda 'hier' onverbindend is en buiten toepassing moet blijven.

Tweede toetskans FZI (ii)

20. Ongeveer twee maanden na de overstap naar het kantoor in Den Haag neemt belanghebbende op 13 juni 2019 – gedurende het psychologisch traject – deel aan de tweede toetskans. In de periode februari / augustus 2019 heeft belanghebbende wel deelgenomen aan toetsen, maar stelt in deze periode 'met het hoofd ergens anders te zijn geweest', vooral gefocust op haar eigen

gezondheid. Om die reden heeft belanghebbende ook dit keer geen behoud toetskans gevraagd.

21. Met verwijzing naar de overwegingen betreffende de eerste toetskans stelt de algemene raad ook met betrekking tot de tweede toetskans dat sprake is geweest van een reële toetskans en een beroep op de hardheidsclausule belanghebbende niet kan baten.

Vier wekenstermijn en derde toetskans (iii) en (iv)

22. Belanghebbende zegt niet op de hoogte te zijn geweest van de in artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel genoemde termijn van vier weken. Daargelaten dat deze termijn waarbinnen een verzoek tot een extra toetskans moet worden gevraagd geen fatale termijn is, kan de reden van belanghebbende waarom zij deze termijn niet heeft aangehouden niet leiden tot een extra toetskans. Niettegenstaande het feit dat de algemene raad van mening is dat de tekst van artikel 3, derde lid, van de Beleidsregel aan duidelijkheid niet te wensen overlaat, had het in de rede gelegen dat belanghebbende zich in geval van onduidelijkheid tijdig had laten informeren.
23. Uit het bezwaarschrift blijkt de algemene raad dat belanghebbende ook niet de bedoeling had een beroep op de hardheidsclausule van artikel 3.19, negende lid, van de Voda te doen, omdat belanghebbende aangeeft ervan overtuigd te zijn geweest de toets te hebben behaald. Belanghebbende voert aan op de hoogte te zijn geweest van de mogelijkheid van een extra toetskans, maar daarop niet op voorhand te hebben willen focussen, omdat dat te stressvol zou zijn geweest.
24. De algemene raad kan zich voorstellen dat belanghebbende zich niet reeds vóór de derde toetsgelegenheid heeft bekommerd over de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een extra toetsgelegenheid. Wel had van belanghebbende mogen verwacht dat zij op de hoogte was van de mogelijkheid dat van de derde toetsgelegenheid op een door haar gewenst moment binnen de stageperiode gebruik kan worden gemaakt. Temeer daar het, gelet op de door belanghebbende uiteengezette omstandigheden, voor de hand had gelegen de derde toetskans op 4 juli 2020 te benutten. Uit het bezwaarschrift van belanghebbende blijkt dat zij bewust heeft geopteerd om het niet te laten aankomen op de allerlaatste mogelijkheid om de toets af te leggen. Daarmee heeft belanghebbende weloverwogen gekozen om geen gebruik te maken van alle haar ten dienste staande mogelijkheden om de derde toetsgelegenheid van 7 februari 2020 uit te stellen tot 4 juli 2020.

Rode draad (v)

25. Rode draad in het bezwaar van belanghebbende is haar medische problematiek, die naar de mening van belanghebbende is aan te merken als van buiten komend onheil in de zin van de Beleidsregel. Belanghebbende voert aan dat als zij niet zou zijn geconfronteerd met deze belastende medische omstandigheden zij zeker zou zijn geslaagd voor het keuzevak FZI. Als bewijs hiervoor geeft belanghebbende aan dat zij voor alle tentamens in de bachelor- en masterfase WO-rechtsgeleerdheid is geslaagd, evenals voor de overige toetsen in de beroepsopleiding.
26. Dat belanghebbende, zoals ter zitting aangevoerd, niet willens en wetens het risico heeft willen lopen om in deze situatie verzeild te geraken, begrijpt de algemene raad voor zover het betreft de omschreven medische problematiek. Het is echter vervolgens aan belanghebbende om, juist in verband met die problematiek, alles in het werk te (doen) stellen om de gevolgen van een en

ander zoveel mogelijk te beperken binnen de grenzen van de vigerende regelgeving.

27. Waar belanghebbende aanvoert dat zij mede als gevolg van haar mentale breakdown de toetsen voor het keuzevak FZI niet dan wel met een onvoldoende resultaat heeft afgelegd en bewust heeft gekozen voor een laatste toetskans op een eerder moment dan noodzakelijk, laat belanghebbende de algemene raad geen andere beslissing dan te concluderen dat belanghebbende met betrekking tot de eerste twee toetskansen heeft nagelaten een behoud toetskans te vragen en wat betreft de laatste toetskans geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid de toets op 4 juli 2020 af te leggen.

Conclusie

28. Gelet op de overgelegde stukken en de mondelinge toelichting daarop concludeert de algemene raad dat belanghebbende ondanks haar medische problematiek en haar psychologische begeleiding bewust heeft gekozen om geen gebruik te maken van de haar beschikbare mogelijkheden, zowel in de mogelijke begeleiding tijdens de beroepsopleiding als in de regelgeving neergelegde mogelijkheden ter zake van de toetskansen zelf.
29. De algemene raad stelt op grond van het voorgaande vast dat sprake is geweest van drie reële toetskansen voor het keuzevak FZI.
30. Restrictieve toepassing van de hardheidsclausule leidt tot de conclusie dat bij toepassing van artikel 3.19, zesde lid, van de Voda geen sprake is van een onbillijkheid in de zin van artikel 3.19, negende lid, van de Voda.

Beslissing

Het bezwaar is ongegrond.

De algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten,
namens deze,

mr. R.G. van den Berg
algemeen secretaris

Aldus gedaan te Den Haag op 7 september 2020

Bijlage: proces-verbaal van de hoorzitting van 28 juli 2020

Tegen deze beslissing kunnen belanghebbenden binnen zes weken na bekendmaking van deze beslissing beroep instellen overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk 8 van de Algemene wet bestuursrecht.